DOMSTOLENS BESLUT (sjunde avdelningen)
den 27 november 2007 *

I mål C-163/07 P,

angående ett överklagande enligt artikel 56 i domstolens stadga, som ingavs den 23 mars 2007,

Diy-Mar Insaat Sanayi ve Ticaret Ltd Sirketi,

Musa Akar,

Ankara (Turkiet), företrädda av Ç. Şahin, Rechtsanwalt,

klagande,

i vilket den andra parten är:

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av P. van Nuffel och F Hoffmeister, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande i första instans,

* Rättegångsspråk: tyska.

meddelar

DOMSTOLEN (sjunde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden U. Lõhmus samt domarna P. Lindh och A. Arabadjiev (referent),

generaladvokat: M. Poiares Maduro,

justitiesekreterare: R. Grass,

och efter att ha hört generaladvokaten,

följande

Beslut

1 Bolagen Diy-Mar Insaat Sanayi ve Ticaret Ltd Sirketi och Musa Akar har överklagat det beslut som Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt meddelade den 17 januari 2007 i mål T-129/06, Diy-Mar Insaat Sanayi ve Ticaret och Akar mot kommissionen (ej publicerat i rättsfallssamlingen, nedan kallat det överklagade beslutet), genom vilket förstainstansrätten avvisade deras talan om dels ogiltigförklaring av kommissionens beslut MK/KS/DELTUR/(2005)/SecE/D/1614 av den 23 december 2005 om offentlig upphandling av byggnadstjänster för uppförande av utbildningsställen i provinserna Siirt och Diyarbakir (nedan kallat det angripna beslutet), dels uppskov med verkställigheten av det aktuella upphandlingsförfarandet.

Bakgrunden till tvisten

2 Efter det att ett meddelande om upphandling av byggnadstjänster för uppförande av utbildningsställen i de turkiska provinserna Siirt och Diyarbakir (EuropeAid/12160l/C/W/TR) hade offentliggjorts, lämnade klagandena den 21 oktober 2005 in sina ansökningshandlingar till delegationen för Europeiska gemenskapernas kommission i Turkiet.

3 Vid upphandlingsförfarandets slut, tilldelade kommissionen bolaget ILCI Ins. San. Ve Tic, AS kontraktet, genom beslut av den 29 november 2005. Klagandena begärde i skrivelse av den 2 december 2005 att kommissionen skulle återkalla detta beslut. Kommissionen avslog denna begäran i det angripna beslutet, som genom skrivelse av den 23 december 2005 meddelades klagandena per fax samma dag.

4 Detta beslut innehöll uppgifter om rättsmedel vilket uppmärksammade klagandena på den möjlighet som artikel 230 EG erbjuder att, inom en tidsfrist på två månader från datumet för skrivelsen, vid gemenskapsdomstolen väcka talan om ogiltigförklaring av beslutet om tilldelning av kontraktet.

Förfarandet vid förstainstansrätten och det överklagade beslutet

5 Klagandena ingav via två i Turkiet etablerade advokater en engelsk version och en turkisk version av en ansökan om ogiltigförklaring av det angripna beslutet till förstainstansrättens kansli den 21 respektive den 23 februari 2006 (nedan kallad den första ansökan).

6 De ingav även den 6 april 2006 via Ç. Şahin, medlem av advokatsamfundet i Düsseldorf (Tyskland), en översättning till tyska av den engelska versionen av den första ansökan, till följd av en skrivelse från förstainstansrätten av den 21 mars 2006 genom vilken klagandena informerades om att deras talan inte kunde prövas i den mån de vad avser denna tvist måste företrädas av en advokat som är behörig att uppträda inför domstol i en medlemsstat av Europeiska unionen eller i en annan stat som är part i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsavtalet (nedan kallat EES-avtalet).

7 Efter det att förstainstansrättens kansli hade meddelat Ç. Şahin att han hade glömt att underteckna den tyska versionen av ansökan, lämnade denne den 26 april 2006 in ett nytt undertecknat exemplar av denna språkversion. Ansökan registrerades samma datum under målnummer T-129/06.

8 Kommissionen framställde den 16 augusti 2006 en invändning om rättegångshinder enligt artikel 114 i förstainstansrättens rättegångsregler, med anledning av att talan hade väckts för sent.

9 Klagandena gjorde gällande att det förelåg omständigheter som ursäktade de felaktigheter som begåtts då ansökan lämnades in.

10 Förstainstansrätten fann i det överklagade beslutet att den första ansökan inte uppfyllde ett formkrav som, om det inte följs, medför att talan inte kan upptas till sakprövning, nämligen skyldigheten att lämna in en ansökan som har undertecknats av en advokat som är behörig att uppträda inför domstol i en medlemsstat av Europeiska unionen eller i en annan stat som är part i EES-avtalet. Förstain-

stansrätten fann även att rättelse av en sådan felaktighet inte kunde vidtas efter utgången av tidsfristen för väckande av talan. Den ansåg att enbart den tyska versionen av ansökan som Ç. Şahin hade undertecknat och som hade ingivits till förstainstansrättens kansli den 26 april 2006 kunde anses uppfylla formkraven.

11 Förstainstansrätten fann i detta hänseende att ansökan, som hade ingivits på giltigt sätt först den 26 april 2006, skulle anses ha inkommit för sent, eftersom tidsfristen för väckande av en talan om ogiltigförklaring av det angripna beslutet hade gått ut den 6 mars 2006.

12 Klagandena anförde vidare att skälet till att de inte rättidigt väckt talan i rätt ordning var att kommissionen i det angripna beslutet hade underlåtit att informera dem om villkoren för att låta sig företrädas vid gemenskapsdomstolarna, och att förseningen utgjorde ett ursäktligt misstag som medförde att tidsfristerna om talans väckande inte kunde åberopas till deras nackdel. Förstainstansrätten erinrade härvid om att vad beträffar tidsfrister för talans väckande bör begreppet ursäktligt misstag enligt fast rättspraxis tolkas restriktivt. Förstainstansrätten påpekade att ett sådant misstag endast kan avse särskilda omständigheter, där exempelvis den aktuella institutionen uppträtt på ett sätt som varit ägnat att skapa en godtagbar villfarelse hos en enskild som är i god tro och som visar sådan aktsamhet som förväntas av en normalt vaksam aktör.

13 Förstainstansrätten fastställde mot bakgrund av dessa överväganden i punkt 44 i det överklagade beslutet att det på grundval av de omständigheter som klagandena hade åberopat inte kunde fastställas att de hade begått ett ursäktligt misstag.

14 Förstainstansrätten avvisade följaktligen talan på grundval av att den hade väckts för sent och förpliktade klagandena att ersätta rättegångskostnaderna.

Parternas yrkanden

15 Klagandena har yrkat att domstolen skall

— upphäva det överklagade beslutet,

— ogiltigförklara det angripna beslutet,

— i andra hand, återförvisa målet till förstainstansrätten för prövning i sak, och

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna för överklagandet.

16 Kommissionen har yrkat att domstolen skall

— ogilla överklagandet, och

— förplikta klagandena att ersätta rättegångskostnaderna.

Överklagandet

17 I enlighet med artikel 119 i domstolens rättegångsregler kan domstolen, om det är uppenbart att överklagandet inte kan tas upp till prövning eller är uppenbart ogrundat, vid varje tidpunkt, utan att inleda det muntliga förfarandet, med referentens rapport som underlag och efter att ha hört generaladvokaten, avvisa eller ogilla överklagandet genom motiverat beslut.

18 Klagandena har åberopat två grunder till stöd för sitt överklagande.

Den första grunden

Parternas argument

19 Klagandena har gjort gällande att förstainstansrätten har åsidosatt artikel 64 i förstainstansrättens rättegångsregler och artikel 24 i domstolens stadga. Den sistnämnda artikeln är även tillämplig på förstainstansrätten i enlighet med artikel 53 första stycket i den nämnda stadgan.

20 Klagandena har i huvudsak gjort gällande att gemenskapsdomstolarna enligt dessa bestämmelser är skyldiga att utreda de faktiska omständigheterna och vidta åtgärder på eget initiativ. Förstainstansrätten var således i förevarande fall skyldig att vidta åtgärder vid mottagandet den 21 och den 23 februari 2006 av den första ansökan som var undertecknad av en advokat som inte var behörig att företräda klagandena.

21 Enligt klagandena var förstainstansrätten skyldig att dels, före utgången av tidsfristen för väckande av talan, underrätta dem om detta formfel avseende behörigheten att företräda en part, dels klargöra de faktiska omständigheterna som avsågs i den första ansökan samt anmoda svaranden att tillhandahålla de relevanta handlingarna.

22 Kommissionen har bestritt att förstainstansrätten var skyldig att, före utgången av den frist som enligt gemenskapsrätten gäller för väckande av en talan om ogiltigförklaring, underrätta klagandena om att den första ansökan som hade undertecknats av två turkiska advokater inte uppfyllde formkraven i artiklarna 19 och 21 i domstolens stadga. Kommissionen har anfört att talan vid förstainstansrätten därmed inte hade väckts i rätt ordning.

23 Kommissionen har i detta hänseende anfört att det visserligen är riktigt att det enligt domstolens stadga och förstainstansrättens rättegångsregler är möjligt att, genom ett rättelseförfarande, avhjälpa vissa formella brister i ansökan. Om rättelse av felen inte vidtas inom den tidsfrist som justitiesekreteraren har fastställt, skall ansökan likväl, även i dessa fall, avvisas i enlighet med artikel 44.6 i rättegångsreglerna.

24 Enligt kommissionen skall således en ansökan som den som är i fråga i förevarande fall, vilken har ansetts vara behäftad med ett formfel avseende vilket det inte föreskrivs möjligheter till rättelse vare sig i domstolens stadga eller i förstainstansrättens rättegångsregler, i vilket fall som helst avvisas. I avsaknad av bestämmelser enligt vilka förstainstansrätten är skyldig att underrätta den som har undertecknat inlagor som inte uppfyller kraven i artikel 19 i domstolens stadga att talan inte har väckts i rätt ordning genom en sådan inlaga, är förstainstansrätten inte heller skyldig att skicka en sådan underrättelse till en klagande inom en tidsfrist som skulle möjliggöra för denne att lämna in en ansökan inom den föreskrivna tidsfristen.

Domstolens bedömning

25 Varken i de bestämmelser som klagandena har åberopat eller i någon annan bestämmelse i förstainstansrättens rättegångsregler eller domstolens stadga föreskrivs en skyldighet för förstainstansrätten att underrätta den som har väckt talan om att ansökan inte kan upptas till prövning med anledning av att den inte har undertecknats av en advokat som är behörig att uppträda inför gemenskapsdomstolarna.

26 Det är riktigt att det i domstolens stadga och förstainstansrättens rättegångsregler föreskrivs en möjlighet att vidta rättelse av en ansökan som inte uppfyller vissa formkrav. Åsidosättande av skyldigheten att låta sig företrädas av en advokat som är behörig att uppträda inför domstol i en medlemsstat eller i en annan stat som har anslutit sig till EES-avtalet anges dock i vilket fall som helst inte bland de krav med avseende på vilka rättelse kan vidtas efter utgången av tidsfristen för talans väckande, i enlighet med artikel 21 andra stycket i domstolens stadga och artikel 44.6 i förstainstansrättens rättegångsregler.

27 Domstolen konstaterar mot bakgrund av det ovan anförda att förstainstansrätten inte begick något rättegångsfel då den, i samband med mottagandet den 21 och 23 februari 2006 av den första ansökan som hade undertecknats av en advokat som inte var behörig att uppträda inför gemenskapsdomstolarna, inte uppmanade klagandena att vidta rättelse av deras ansökan före utgången av tidsfristen för talans väckande.

28 Det är således uppenbart att överklagandet inte kan vinna bifall såvitt avser den första grunden.

Den andra grunden

Parternas argument

29 Klagandena har som andra grund gjort gällande att förstainstansrätten har åsidosatt gemenskapsrätten i den mån den bortsåg från den omständigheten att det angripna beslutet innehöll en ofullständig eller felaktig rättsmedelshänvisning. I detta beslut preciserades nämligen varken hur eller av vem talan kunde väckas, utan det innehöll enbart en upplysning till dess mottagare om att det fanns ett rättsmedel och om tidsfristen för använda detta rättsmedel. Klagandena föranleddes därmed att tro att ansökan kunde inges på turkiska och av dem själva. Om en rättsmedelshänvisning saknas, eller om denna är felaktig eller ofullständig, är tidsfristen för att väcka en talan om ogiltigförklaring inte två månader, utan ett år.

30 Klagandena har dessutom gjort gällande att en rättsmedelshänvisning riktad till medborgare i tredjeland måste vara mera utförlig än en riktad till unionsmedborgare.

31 Kommissionen har genmält att det enligt gemenskapsrätten varken finns en allmän skyldighet att informera de personer som rättsakter riktar sig till om vilka rättsmedel som finns tillgängliga eller en skyldighet att ange vilka tidsfrister som gäller för att utnyttja dessa.

32 Det är visserligen riktigt att det inte kan uteslutas att domstolen och förstainstansrätten, i enlighet med artikel 45 i domstolens stadga, kan likställa en felaktig uppgift avseende villkoren för utövande av de rättsmedel som en gemenskapsinstitution

tillhandahåller med en oförutsedd händelse eller force majeure, så att försutten tid inte medför rättsförlust för de berörda personerna. Så är dock inte fallet i förevarande fall.

33 I det angripna beslutet anges enbart att det finns ett rättsmedel, inom vilken tidsfrist talan skall väckas och vilken domstol som är behörig, men det saknas uppgifter om formkraven för ingivande av en ansökan. Beslutet kan därmed inte ha gett upphov till någon villfarelse hos klagandena.

34 Kommissionen har slutligen tillbakavisat klagandenas påstående att medborgare i tredjeland borde erhålla en mer utförlig rättsmedelshänvisning än unionsmedborgare. En hänvisning som anses vara korrekt och tillräcklig för unionsmedborgare borde nämligen anses vara korrekt och tillräcklig även för medborgare i tredjeland.

Domstolens bedömning

35 Förstainstansrätten fann med rätta att den omständigheten att det i det angripna beslutet inte angavs att talan mot beslutet enbart kunde väckas genom en advokat som är behörig att uppträda inför domstol i en medlemsstat eller i en annan stat som är part i EES-avtalet, inte skulle anses ha medfört att klagandena hade begått ett ursäktligt misstag som gjorde det möjligt att till deras fördel underlåta att tillämpa tvingande gemenskapsrättsliga regler om tidsfrister för väckande av talan.

36 Förstainstansrätten påpekade nämligen i punkt 42 i det överklagade beslutet att ett ursäktligt misstag endast kan avse särskilda omständigheter, där exempelvis den aktuella institutionen uppträtt på ett sätt som varit ägnat att skapa en ursäktlig

villfarelse hos en enskild som är i god tro och som visar sådan aktsamhet som förväntas av en normalt vaksam aktör (dom av den 15 december 1994 i mål C-195/91 P, Bayer mot kommissionen, REG 1994, s. I-5619, punkterna 26–28).

37 Som förstainstansrätten fann i punkterna 43 och 44 i det överklagade beslutet är kravet att en ansökan skall undertecknas av en advokat som är behörig att uppträda inför domstol i en medlemsstat ett formkrav enligt domstolens stadga och har offentliggjorts i Europeiska unionens traktatsamling samt i *Europeiska unionens officiella tidning*. Klagandena har således givits kännedom om att det finns ett sådant villkor och de kan inte med framgång göra gällande att kommissionens uppträdande har skapat en ursäktlig villfarelse avseende villkoren för att företrädas vid gemenskapsdomstolarna. Klagandena kan under dessa förhållanden inte anses ha visat sådan aktsamhet som förväntas av en normalt vaksam aktör.

38 Denna slutsats vederläggs inte av klagandenas argument att medborgare i tredjeland borde erhålla en mer utförlig rättsmedelshänvisning än unionsmedborgare.

39 Det ålåg nämligen de två advokaterna som lämnade in den första ansökan att informera sig om relevanta bestämmelser, bland annat artikel 19 i domstolens stadga, för att få kännedom om villkoren för att agera som ombud vid gemenskapsdomstolarna.

40 Det framgår därmed av denna analys att klagandena inte kan vinna framgång med argumentet att förstainstansrätten åsidosatte gemenskapsrätten genom att inte finna att klagandena hade begått ett ursäktligt misstag.

41 Som kommissionen med rätta har gjort gällande framgår det dessutom av domstolens rättspraxis att gemenskapsinstitutionerna varken har en allmän skyldighet att upplysa personer som rättsakter riktar sig till om vilka rättsmedel som finns tillgängliga eller en skyldighet att ange vilka tidsfrister som gäller för att utnyttja dessa (se, för ett liknande resonemang, beslut av den 5 mars 1999 i mål C-153/98 P, Guérin automobiles mot kommissionen, REG 1999, s. I-1441, punkt 15).

42 Det är således uppenbart att överklagandet inte kan vinna bifall såvitt avser den andra grunden.

43 Eftersom överklagandet inte kan vinna bifall på någon av klagandenas grunder, skall det ogillas i sin helhet.

Rättegångskostnader

44 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna, som enligt artikel 118 i samma rättegångsregler skall tillämpas i mål om överklagande, skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att klagandena skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom klagandena har tappat målet, skall kommissionens yrkande bifallas.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (sjunde avdelningen) följande:

1) Överklagandet ogillas.

2) Diy-Mar Insaat Sanayi ve Ticaret Ltd Sirketi och Musa Akar skall ersätta rättegångskostnaderna.

Underskrifter